

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
W GMINIE SOLEC ZDRÓJ
NA LATA 2016 - 2020**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

I CHARAKTERYSTYKA GMINY SOLEC ZDRÓJ

- 1. Dane ogólne o Gminie Solec Zdrój**
- 2. Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy**
- 3. Infrastruktura techniczna**
- 4. Turystyka i wypoczynek**
- 5. Obiekty zabytkowe na terenie Gminy Solec-Zdrój**
- 6. Warunki glebowe**
- 7. Ludność w Gminie Solec-Zdrój**
- 8. Oświata w Gminie Solec-Zdrój**
- 9. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Solec-Zdrój**

II DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SOLEC ZDRÓJ

- 1. Charakterystyka pomocy społecznej**
- 2. Bezrobocie**
- 3. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych**
- 4. Alkoholizm**
- 5. Przemoc w rodzinie**
- 6. Narkomania**
- 7. Ubóstwo**
- 8. Niepełnosprawność**
- 9. Długotrwała choroba**
- 10. Zdarzenie losowe**
- 11. Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego**
- 12. Wspieranie rodziny**

III STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

- 1. Misja**
- 2. Podstawowe założenia strategii na lata 2016 – 2020**
- 3. Główne cele strategiczne**
- 4. Działania strategiczne na lata 2016 – 2020**
- 5. Priorytety**

IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

V ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

VI MONITORING I EWALUACJA

VII WNIOSKI KOŃCOWE

WPROWADZENIE

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. zobowiązała gminy do opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Solec Zdrój została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Zdroju uzyskane w toku bieżącej jego działalności, dane uzyskane z Banku Danych Lokalnych GUS oraz instytucji i organizacji współpracujących z Ośrodkiem.

Strategia nawiązuje i korzysta z rozwiązań innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 149 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2015r. poz. 1286 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012r. poz. 124 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.)

Celem niniejszej strategii jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych, stworzenie podstaw do opracowania lokalnych programów.

Strategia jest ukierunkowana na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną.

Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi.

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY SOLEC ZDRÓJ

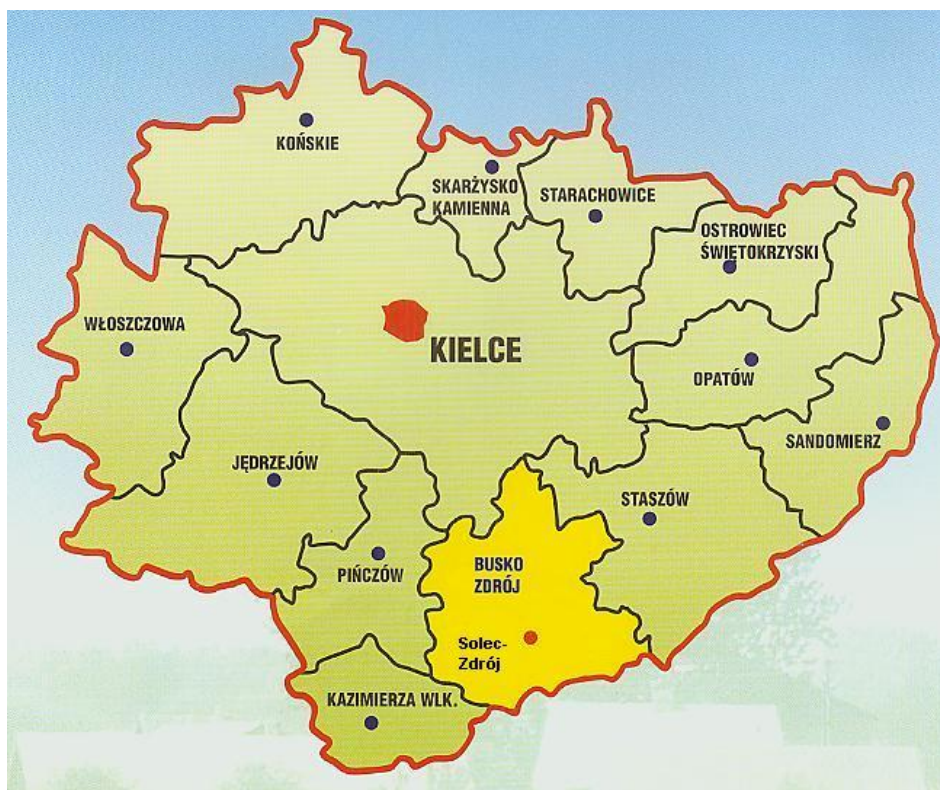
Gmina Solec Zdrój to gmina wiejska położona w południowo – wschodniej części województwa świętokrzyskiego w odległości 90 km od Krakowa i 80 km od Kielc.

Gmina Solec Zdrój sąsiaduje:

- od północy z gminą Stopnica,
- od wschodu z gminą Pacanów,
- od południa i południowego – zachodu z gminą Nowy Korczyn,
- od północnego – zachodu z gminą Busko Zdrój.

Gmina zajmuje powierzchnię 8507 ha.

Mapa 1. Położenie Gminy Solec Zdrój w województwie świętokrzyskim

Mapa 2. Położenie Gminy Solec Zdrój w powiecie buskim

W skład gminy Solec Zdrój wchodzi 19 sołectw tj.: Chinków, Kików, Ludwinów, Magierów, Piasek Mały, Piestrec, Solec – Zdrój, Strażnik, Sułkowice, Świniary, Wełnin, Włosnowice, Zagaje Kikowskie, Zagajów, Kolonia Zagajów, Zagorzany, Zborów, Zielonki, Żuków.

Mapa 3. Wewnętrzny podział administracyjny Gminy Solec Zdrój

Miejscowość Solec Zdrój, pełniąca funkcję ośrodka gminnego, położona jest w centralnej części gminy.

Gmina Solec-Zdrój jest gminą uzdrowiskową. Wody mineralne w rejonie Solca-Zdroju odkryto podczas poszukiwania złóż soli kamiennej w końcu XVIII wieku. Od 1824 roku datuje się stosowanie wód mineralnych tego rejonu w lecznictwie. W 1826 r. wykonano w pobliżu Solca szyb o głębokości 91,5m nazwany „Szybem Soleckim”. Eksploatowana przy jego pomocy woda, ujęta z utworów kredy, była podstawą rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego. W 1837 roku, osada Solec została zaliczona w poczet uzdrowisk polskich.

Obecnie w Solcu Zdroju eksploatowane są cztery źródła wody leczniczej: Szyb Solecki, Karol, Solec 2B oraz Malina. Wydobywane wody siarczkowe stosowane są w leczeniu chorób narządów ruchu, reumatycznych oraz ortopedyczno – urazowych.

Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy:

Na terenie Gminy Solec-Zdrój znajduje się odcinek drogi krajowej nr 79 Kraków – Sandomierz. Przechodzi on w odległości 3 km od Solca-Zdroju. Przy tym szlaku komunikacyjnym leżą wsie Wełnin, Zielonki i Świniary. Oprócz tego na terenie gminy znajdują się drogi powiatowe o łącznej długości 62,9 km.

Gmina Solec Zdrój posiada odcinek 96,20 km dróg gminnych, których podział pod względem nawierzchni przedstawia się następująco:

- 40,10 km – 42 % - drogi o nawierzchni bitumicznej,
- 23,38 km – 24 % - drogi o nawierzchni tłuczniowej,
- 29,97 km – 31 % - drogi o nawierzchni gruntowej,
- 2,75 km – 3 % - kostka betonowa.

Na terenie gminy znajduje się także pięć obiektów mostowych (na drogach powiatowych) oraz sześć mostów na drogach gminnych.

Komunikację publiczną na terenie gminy obsługują autobusy PKS oraz prywatni przewoźnicy. Z przystanków obsługiwanych przez pojazdy PKS można dojechać między innymi do Buska-Zdroju, Kielc, Krakowa, Opatowa, Ostrowca Świętokrzyskiego, Staszowa, Tarnowa.

Na terenie gminy brak jest infrastruktury kolejowej.

Infrastruktura techniczna:

System zaopatrzenia w wodę.

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Solec-Zdrój jest bardzo dobrze rozbudowana. Ogólna długość sieci wodociągowej wynosi 101,2 km i podłączonych jest do niej 1488 budynków mieszkalnych. Wszystkie sołectwa w gminie mają dostęp do sieci wodociągowej.

Na terenie gminy występują cztery ujęcia wody zasilające sieć wodociągową. Obecny stan sieci wodociągowej gminy pokrywa wszystkie jej zapotrzebowania. W przypadku zwiększenia zapotrzebowania na wodę w przyszłości możliwe będzie skorzystanie z nowego ujęcia wody w sąsiedniej gminie Nowy Korczyn.

Zaopatrzenie w gaz.

Obecnie dostęp do gazu pochodzącego z sieci średniego ciśnienia jest możliwy na terenie miejscowości: Solec Zdrój, Kików, Magierów, Piasek Mały, Piestrec, Sułkowice, Wełnin, Włosnowice, Zagaje Kikowskie, Zborów i Żuków. Na terenie gminy znajdują się magistralne linie gazociągowe oraz stacja redukcyjno – pomiarowa zlokalizowana w Solcu Zdroju, co pozwala na rozbudowę istniejącej sieci gazowej. Docelowym działaniem gminy Solec-Zdrój w kwestii rozbudowy infrastruktury gazowniczej jest doprowadzenie gazu do wszystkich sołectw gminy.

Gospodarka cieplna.

Obecnie na terenie Gminy Solec-Zdrój nie występuje zwarta, jednolita sieć ciepłownicza. Ze względu na dostępność i rozpowszechnienie lokalnych systemów grzewczych nie planuje się stworzenia takiej sieci w przyszłości.

Ze względu na uzdrowiskowy charakter gminy sugerowana jest sukcesywna wymiana i modernizacja kotłowni w budynkach użyteczności publicznej oraz obiektach o charakterze przemysłowym i usługowym.

Kanalizacja i oczyszczanie ścieków.

Długość sieci kanalizacyjnej znajdującej się na terenie Gminy Solec-Zdrój to około 80,86 km. Do systemu odprowadzania ścieków podłączonych jest 974 budynki mieszkalne. Planowane są podłączenia kolejnych sołectw do systemu odprowadzania ścieków.

Na terenie gminy istnieją dwie oczyszczalnie ścieków mechaniczno – biologiczne zlokalizowane w miejscowościach Wełnin i Świniary.

Elektroenergetyka.

Przez teren Gminy Solec-Zdrój przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia łącząca rozdzielnie sieciowe w Nowym Korczynie i Stopnicy. Pozwala ona na zasilenie stacji transformatorowych zlokalizowanych w sołectwach gminy, a tym samym na zapewnienie elektryfikacji całego regionu.

Turystyka i wypoczynek.

Na terenie gminy Solec-Zdrój znajduje się zalew rekreacyjny, szlaki turystyki pieszej i rowerowej, szlaki historyczne, przyrodnicze, stadnina koni. Z dala od wszechobecnego pośpiechu i cywilizacyjnej gorączki znaleźć tu można doskonałe warunki do leczenia i wypoczynku.

Przez teren gminy Solec Zdrój prowadzą następujące szlaki turystyki pieszej i rowerowej:

- szlak czerwony: z Buska-Zdroju do Solca-Zdroju o długości 27 km
- szlak zielonego listka: teren gminy Solec-Zdrój
- szlak edukacji przyrodniczej i leśnej: teren gminy Solec-Zdrój.

Ponadto zostały opracowane przez tutejszy Urząd Gminy trasy takie jak:

- trasa kapliczek, krzyży i świątków: trzy trasy, które prowadzą przez teren gminy Solec-Zdrój oraz gmin ościennych,
- trasa bocianich gniazd: jedna trasa, która przebiega przez teren gminy Solec-Zdrój,
- trasa zabytków: jedna trasa, która przebiega przez teren gminy Solec-Zdrój.

Stale poszerzająca się baza noclegowa – hotelowa, pensjonatowa, pokoje gościnne i agroturystyczne, infrastruktura wokół uzdrowiska, ciągi spacerowe, obiekty gastronomiczne, wypożyczalnie rowerów, sprzętu pływającego sprawiają, że warto tu przyjechać zarówno na wypoczynek jak i na kurację.

Obiekty zabytkowe na terenie Gminy Solec Zdrój.

Na terenie Gminy Solec-Zdrój zlokalizowanych jest 5 zabytków wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach:

1. Zespół pałacowo - parkowy w Zborowie:
 - a) pałac z XVI w. przebud. 1803 r., rozbud. XIX/XX
 - b) spichlerz z XVIII w.
 - c) gorzelnia z XVIII w.
 - d) mur ze strzelnicami z XIX w.
 - e) park krajobrazowy z XIX w.
 - f) brama wjazdowa na dziedziniec z XIX w.

2. Zespół Kościoła Parafialnego w Świniarach p.w. św. Stanisława bpa:
 - a) kościół drewn. II poł. XVII w.
 - b) przedłużenie nawy ku zachodowi XVIII w.
 - c) dobud. mur. kaplicy pn. z przedsionkiem 1874r.
 - d) zakrystia pd. z przedsionkiem 1902r.
 - e) ogrodzenie z 4 kapliczkami i bramką, mur. I poł. XIX w.
 - f) plebania, mur. 1890r.
 - g) dom nr 121, drewn. ok. 1920r.

3. Cmentarz parafialny w Solcu-Zdroju z I poł. XIX w.

4. Cmentarz parafialny w Świniarach.

5. Kurhan – kopiec pradziejowy w Kikowie.

Obiekty zabytkowe na terenie gminy Solec-Zdrój ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków:

1. Dwór w Kikowie z XIX w.
2. Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Mikołaja mur. 1937 – 1939.
3. Zespół Uzdrawiska „Solec”.
4. Dom nr 41 przy ul. Kościuszki w Solcu Zdroju z około 1920r.
5. Dom nr 9 przy ul. 1 Maja w Solcu Zdroju z około 1920r.
6. Willa nr 5 przy ul. 1 Maja w Solcu Zdroju, lata 20-te XX w.
7. Budynek remizy strażackiej z początku XX w. w Piestrzcu.
8. Budynek dawnej szkoły w Piestrzcu z I połowy XX w.
9. Zespół Kościoła Parafialnego w Świniarach.
10. Cmentarz parafialny w Świniarach.
11. Park dworski w Zagórzanach
12. Zespół pałacowo – parkowy w Zborowie.

Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego jako grupa zabytków malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego stanowią wystrój i wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja w Solcu-Zdroju. Zabytki te powstałe w II połowie XVI w. do początku XX w. są pozostałością wystroju i wyposażenia poprzedniego kościoła:

1. Krucyfiks ścienny w ołtarzu głównym, renesansowy z II połowy XVI w.
2. Nagrobek Samuela Zborowskiego, renesansowy z II połowy XVI w.
3. Rzeźba św. Mikołaja, neoklasycystyczna z końca XIX – pocz. XX w.
4. Tablica pamięci Karola i Juliusza Godeffroy, z około 1874 r.
5. Tablica pamięci Ludwika Walchnowskiego, zm. 1887 r.
6. Obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, barokowy, zapewne z I połowy XVIII w.
7. Obraz św. Mikołaja, o charakterze barokowym z I połowy XIX w.
8. Obraz św. Antoniego z Dzieciątkiem, klasycystyczny z I połowy XIX w.
9. Obraz św. Tekli, neobarokowy z II połowy XIX w.
10. Monstrancja późnobarokowa z I połowy XVIII w.
11. Kielich mszalny, barokowy z XVII w.
12. Kielich mszalny, neorenesansowy z 1896r.
13. Dwa krucyfiksy ołtarzowe, neobarokowe z II połowy XIX w.
14. Paschał neobarokowy z końca XIX w.
15. Relikwiarz św. Stanisława Kostki, neobarokowy z II połowy XIX w.
16. Dziesięć świeczników neobarokowych z końca XIX w.

Oprócz licznych obiektów wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy można znaleźć wiele figur, kapliczek i krzyży stanowiących ważne świadectwo kultury i religijności mieszkańców gminy.

Warunki glebowe.

Warunki glebowe na terenie Gminy Solec-Zdrój są bardzo zróżnicowane. Gminę Solec-Zdrój zalicza się do 3 regionów glebowo – rolniczych: Stopnickiego (północna i częściowo centralna część gminy), Nadwiślańskiego (płd. Część wsi Wełnin oraz wsie Zielonki i Ludwinów), a także Nowokorczyńskiego (pozostałe wsie wraz z obszarem Solca-Zdroju). Najżyźniejszy glebowo region Stopnicki cechuje się przewagą gleb lessowych, które uzupełniają rędziny i gleby deluwialne, namyte na różne podłoża (piaski, gliny, opoki wapienne). Przeważają tu kompleksy pszenne o wysokiej i najwyższej przydatności rolniczej i kompleksy żytnie na ogół o średniej przydatności. Pozostałe dwa regiony cechuje przewaga gleb średniej jakości, zaliczanych do kompleksów pastewnych, okresowo nadmiernie uwilgoconych, które wytworzyły się w dolinach bezodpływowych i na obrzeżach dolin głównych. Przeważają tu gleby bielcowe lub mady. Przydatność rolnicza tych gleb zależy od przepuszczalności podłoża.

Tabela 1. Użytki rolne w gminie Solec – Zdrój

Rodzaje gruntów w Gminie i miejscowości Solec- Zdrój – stan na 31.12.2014		
Rodzaje gruntów	Powierzchnia	
	Gmina Solec- Zdrój	Miejscowość Solec -Zdrój
	ha*	** ha
Grunty orne	4502	355,3
Sady	90	11,9
Łąki	981	45,7
Pastwiska	447	8,6
Lasy	222	133
Pozostałe	248	99,4
Powierzchnia ogółem	6490	653,9

Źródło. Dane Urzędu Gminy Solec Zdrój

Tabela 2. Użytkowanie gruntów w gminie Solec Zdrój

Użytkowanie gruntów – stan na 31.12.2014							
Ogółem użytki i nieużytki (w ha)	Użytki rolne Gmina (w ha)						Nieużytki (w ha)
	I klasa	II klasa	III klasa	IV klasa	V klasa	VI klasa	
7249,67	45,42	127,88	852,27	4305,61	1437,66	437,1	43,73
Użytki rolne w Miejscowości Solec -Zdrój (w ha)							
	I klasa	II klasa	III klasa	IV klasa	V klasa	VI klasa	
466,93	0	0	28,11	325,11	99,3	12,17	2,24

Źródło. Dane Urzędu Gminy Solec Zdrój

Ludność w Gminie Solec-Zdrój.

Liczba ludności w Gminie Solec-Zdrój ulega systematycznemu spadkowi. Wynika to z ruchów naturalnych, z migracji, a także zmniejszenia się urodzeń. Następuje odpływ ludzi młodych. Wystąpiło również zjawisko migracji zarobkowo – zagranicznej.

Tabela 3. Liczba ludności w gminie Solec-Zdrój w latach 2011 – 2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba ludności ogółem, w tym:	5203	5167	5126	5119
kobiety	2 605	2 587	2 591	2 638
mężczyźni	2 490	2 483	2 487	2 505
Urodzenia żywe ogółem	61	50	51	46
Zgony ogółem	71	77	70	71
Przyrost naturalny	- 10	-27	-19	-25
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	970	929	922	928
Ludność w wieku przedprodukcyjnym Kobiety (18-59 lat)/ Mężczyźni (18-64 lat)	1441/1720	1465/1716	1461/1727	1475/1746
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej)/ Mężczyźni (65 lat i więcej)	674/290	663/297	664/304	685/309

Źródło. Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy Solec-Zdrój

Tabela 4. Liczba mieszkańców gminy Solec-Zdrój z podziałem na wiek – stan na 31.12.2014r.

Przedział wiekowy															
0-5		5-16		17-25		26-40		41-50		51-60		61-70		71 i więcej	
K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
163	154	269	275	321	318	533	569	331	321	337	414	295	270	384	189

Źródło. Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy Solec-Zdrój

Tabela 5. Statystyka migracyjna na terenie gminy Solec-Zdrój.

Statystyka migracyjna w okresie od 01.01.2014r. do 31.12.2014r.				
Urodzenia	Zgony	Zameldowania	Wymeldowania	Przemeldowania
46	71	224	168	35

Źródło. Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy Solec Zdrój

Oświata w Gminie Solec-Zdrój.

Na terenie gminy Solec-Zdrój funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- przedszkola:

1. Samorządowe Przedszkole w Solcu Zdroju
2. Punkt Przedszkolny w Zborowie

- szkoły podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa w Solcu Zdroju
2. Szkoła Filialna w Wełninie
3. Szkoła Podstawowa w Zborowie
4. Szkoła Filialna w Kikowie

- gimnazja:

1. Samorządowe Gimnazjum im. Jana Pawła II w Solcu-Zdroju.

Placówki przedszkolne, szkoły podstawowe i gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Solec-Zdrój kierowane są przez dyrektorów z dużym doświadczeniem pedagogicznym i wieloletnią praktyką. Wszyscy dyrektorzy posiadają wymagane kwalifikacje do kierowania placówkami oświatowymi.

Bardzo istotnym czynnikiem w realizacji procesu nauczania jest dbałość o ciągle wzbogacanie placówek w nowoczesny sprzęt, pomoce dydaktyczne, nowoczesne technologie co niewątpliwie poprawia jakość kształcenia. Wszystkie placówki oświatowe na bieżąco wyposażane są w nowoczesne pomoce dydaktyczne. W roku szkolnym 2014/2015 wyposażono świetlice szkolne zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjum w pomoce dydaktyczne oraz wymieniono część mebli. Wszystkie sale w szkołach podstawowych, w których uczą się dzieci 6-letnie zostały doposażone w nowe meble oraz pomoce dydaktyczne (m.in. gry, magnetofony, urządzenia wielofunkcyjne, telewizor, odtwarzacz, tablice interaktywne, zestaw multimedialny).

Dzieci i młodzież przebywająca w szkole może korzystać ze świetlicy szkolnej, w której są do ich dyspozycji wychowawcy. Prowadzone są zajęcia oraz jest możliwość indywidualnego zorganizowania czasu nauki. W czasie trwania świetlicy organizowane są różnego rodzaju zajęcia zgodne z planem pracy świetlicy. Prowadzone są zabawy: integracyjne, ruchowe, tematyczne, konstrukcyjne, w kącikach zainteresowań gry: stolikowe, planszowe, dydaktyczne, sportowe, zajęcia plastyczne, techniczne. Omawiane są zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach, przeprowadzane są pogadanki z pedagogiem na temat uzależnień i profilaktyki zdrowego stylu życia. Czytane są różnego rodzaju teksty dostosowane do wieku dzieci. Dzieci mają możliwość odrabiania prac domowych z pomocą nauczyciela.

W ofercie poszczególnych placówek są także zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, zajęcia sportowe i inne. Czyni to placówkę oświatową bardziej atrakcyjną i proponującą różne formy zagospodarowania wolnego czasu młodym ludziom. Różnorodne formy zajęć pozalekcyjnych uzależnione są od wcześniej zdiagnozowanych uzdolnień, zainteresowań i potrzeb uczniów.

Wszystkie placówki oświatowe organizują dożywianie dzieci. Zadanie to realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu-

Zdroju w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Wszystkie dzieci w szkołach podstawowych objęte były programem „Szkłanka mleka”, a uczniowie klas I-III programem „Warzywa i owoce w szkole”.

Gmina Solec-Zdrój realizowała zadanie wynikające z ustawy o systemie oświaty, a dotyczące udzielania pomocy materialnej dla uczniów. Pomoc ta udzielana była w formie:

1. Stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.
2. Dofinansowania zakupu podręczników dla dzieci rozpoczynających naukę w klasach I-III oraz klasy VI szkoły podstawowej, których rodzice znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Dofinansowanie realizowane było w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”.

Gmina Solec-Zdrój pomaga również młodym mieszkańcom gminy w zdobywaniu wyższego wykształcenia poprzez wypłatę stypendiów dla studentów I, II i III roku studiów publicznych szkół wyższych, którzy nie ukończyli 25 roku życia. Stypendium przyznaje się osobom, które uzyskały na świadectwie ukończenia szkoły średniej średnią ocen co najmniej 4,0 lub w semestrze akademickim poprzedzającym złożenie wniosku uzyskały średni wynik z zaliczeń i egzaminów co najmniej 4,0.

W roku szkolnym 2014/2015 czterech studentów z terenu gminy Solec-Zdrój uzyskało stypendium w maksymalnej kwocie po 300 złotych miesięcznie przez 9 miesięcy. Na realizację tego zadania przeznaczono łącznie 10.800 zł.

Ponadto w celu realizacji lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży przyznano „Stypendium Wójta Gminy Solec-Zdrój”. Stypendium ma charakter jednorazowej nagrody i przyznawane jest za wybitne osiągnięcia w nauce (średnia ocen co najmniej 5,5), sporcie i konkursach artystycznych przed zakończeniem każdego roku szkolnego. W roku szkolnym 2014/2015 stypendium za wybitne osiągnięcia w nauce otrzymało 4 uczniów oraz laureat konkursu z chemii, laureat konkursu z języka angielskiego, finalistka konkursu z języka polskiego oraz 2 finalistów konkursu biblijnego. Wszyscy otrzymali nagrody w kwocie po 200 zł. Na realizację tego zadania przeznaczono kwotę 1 800 zł.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Solec-Zdrój.

Na terenie Gminy Solec-Zdrój działają następujące stowarzyszenia i organizacje pozarządowe:

1. Stowarzyszenie Na Rzecz Potrzebujących „Wielki Grosz” w Domu Pomocy Społecznej w Zborowie.
2. Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „Solec-Zdrój” w Solcu-Zdroju.
3. Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Kikowie.
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Kikowie, Piestrzcu, Zborowie, Świniarach i Solcu-Zdroju.
5. Stowarzyszenie „Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Soleckiej” w Solcu-Zdroju.

II. Diagnoza i analiza problemów społecznych w Gminie Solec Zdrój

Charakterystyka pomocy społecznej

Pomoc społeczna umożliwia przewyższanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W Solcu-Zdroju instytucją wykonującą zadania należące do właściwości gminy z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przeciwdziałania alkoholizmowi. Połączenie w ramach jednej instytucji zadań pozwala objąć rodzinę i osobę kompleksowym systemem wsparcia oraz skuteczniej rozwiązywać problemy społeczne.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania o charakterze własnym, własnym obowiązkowym i zleconym.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywanie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

**Tabela 6. Kwota środków wydawanych na pomoc społeczną
w Gminie Solec-Zdrój w latach 2011 – 2014**

Wyszczególnienie	Kwota środków wydawanych na pomoc społeczną w Gminie Solec Zdrój w latach w złotych				
		2011	2012	2013	2014
Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej					
Zasiłki celowe	1	30 890	27 600	38 362	29 460
Zasiłki okresowe	2	6 678	7 466	9 645	10 905
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	3	107 416	121 723	143 337	126 700
DPS	4	73 388	71 901	63 639	35 248
Zasiłki stałe	5	88 909	86 509	94 266	88 569
Schronienie	6	7 484	2 157	2 319	7 115
Sprawienie pogrzebu	7	1 600	0	2707	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.	8	0	5 001	4 500	0
Ogółem (1-8)	9	316 365	322 357	358 775	297 997

Źródło: Sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Zdroju

Analizując dane z tabeli nr 6 należy stwierdzić, że kwota środków finansowych na pomoc społeczną w każdym roku jest różna. Zróżnicowane są też wydatki w zakresie poszczególnych zadań. Różnica kwot wydatkowanych na zasiłki stałe w każdym roku waha się w granicach 88.000 – 94.000 zł. Spowodowane jest to różną liczbą osób otrzymujących orzeczenia o stopniu niepełnosprawności jak również upływem terminu ważności orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Zdroju wypłaca również zasiłki celowe i okresowe. Opłaca także pobyt osobom bezdomnym w schronisku, a osobom niepełnosprawnym pobyt w domu pomocy społecznej. W latach 2011 – 2014 ośrodek opłacił pogrzeb dla 2 osób oraz wypłacił 2 zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Bardzo ważną formą pomocy jest dożywianie dzieci w szkołach. Z analizy wynika, że zarówno liczba dzieci jak i kwota środków na dożywianie od 2011 do 2014 roku wzrasta. Jedynie w 2014 roku kwota ta była mniejsza niż w latach poprzednich. Dożywianie dzieci w szkołach jest bardzo ważnym zadaniem zarówno dla państwa jak i dla gminy. Uznając, że priorytetem jest niedopuszczenie do sytuacji, aby do szkół przychodziły dzieci głodne Rada Gminy Solec-Zdrój na swoim terenie podniosła kryterium dochodowe do 200 %, aby z bezpłatnego dożywiania mogła skorzystać większa ilość dzieci.

Tabela 7. Powody przyznawania pomocy GOPS w latach 2011 – 2014

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w latach			
	2011	2012	2013	2014
Ubóstwo	125	80	80	28
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	2	3	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	35	32	28	45
Bezrobocie	60	51	43	59
Niepełnosprawność	35	19	19	23
Długotrwała choroba	16	42	42	56
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	19	22	42	58
Alkoholizm	22	26	8	9
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	6	3
Kłeska żywiołowa	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	1	1	0
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

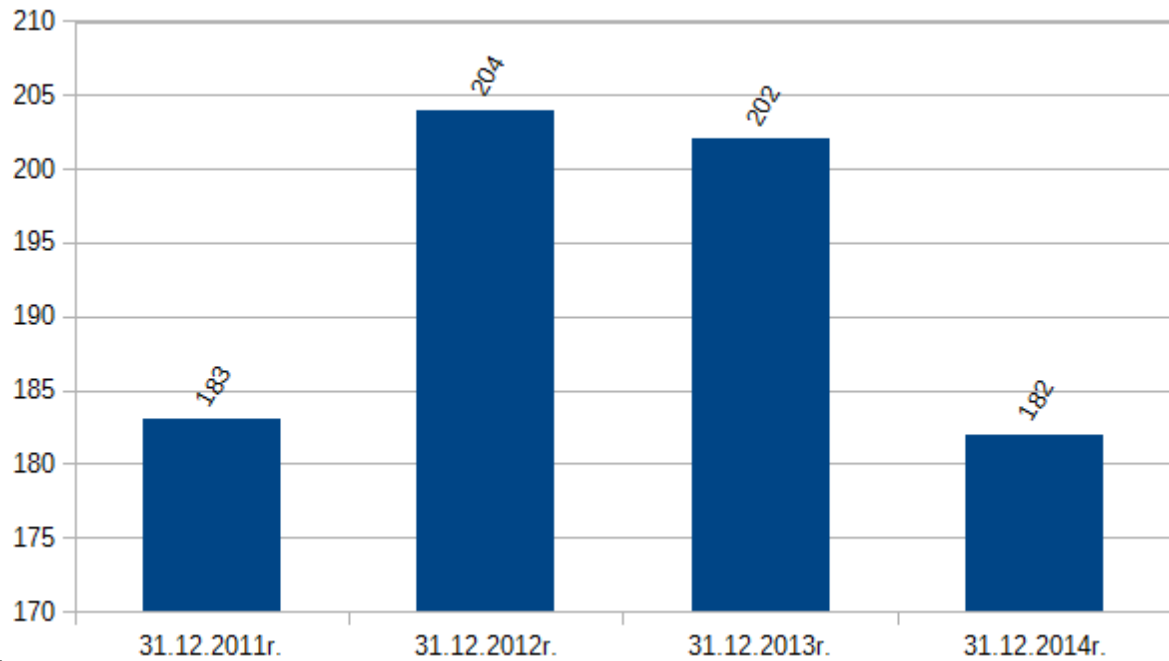
Pomocą tutejszego Ośrodka Pomocy najczęściej objęte były rodziny z powodu ubóstwa. Następna dość liczna grupa osób to bezrobotni, których liczba utrzymuje się na podobnym poziomie tj. w 2011 roku było to 60 osób, w 2012 roku 51 osób, w 2013 roku 43 osoby, a w 2014 roku 59 osób. Natomiast liczba osób, którym przyznano świadczenie z powodu niepełnosprawności w kolejnych latach kształtowała się różnicowanie, a w roku 2011 była największa i wyniosła 35 osób. Dość dużą grupę stanowią także długotrwanie chorzy. Udzielano także pomocy osobom bezdomnym, którym opłacano pobyt w schronisku. W analizowanych latach 2011 – 2014 dwukrotnie udzielono pomocy z powodu zdarzenia losowego jakim był pożar budynku gospodarczego. Nie udzielono pomocy z powodu sieroctwa i narkomanii.

BEZROBOCIE

Za bezrobotnego uznaje się osobę zdolną do pracy spełniającą poniższe kryteria:

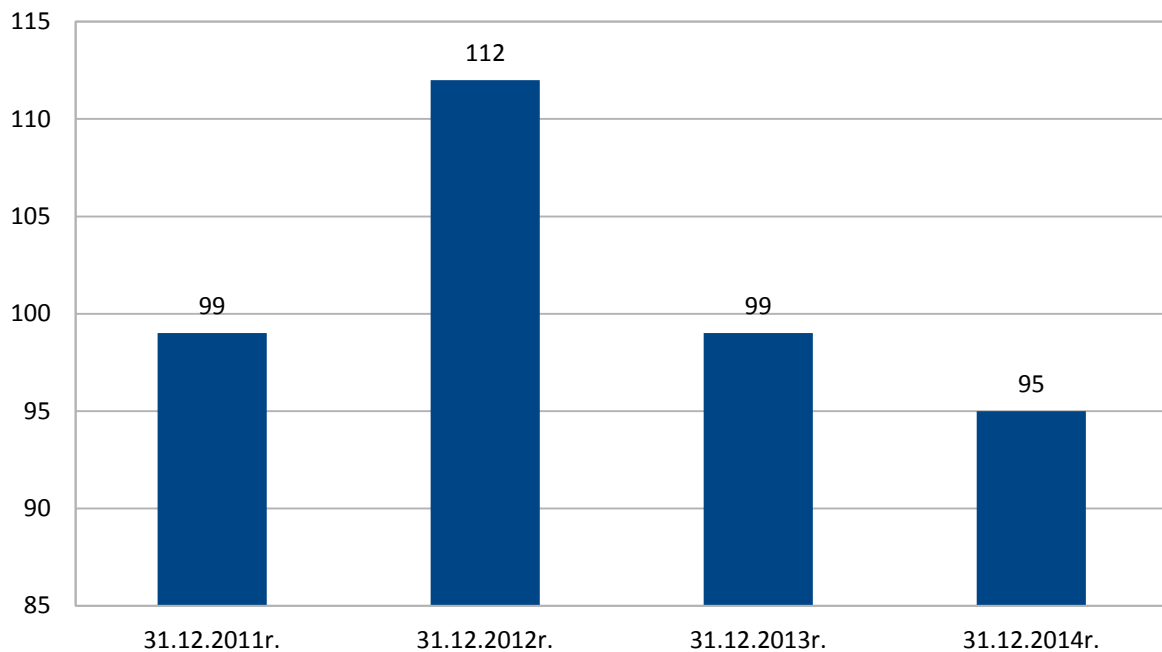
- niezatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia,
- nie uczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych i wyższych,
- zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w latach 2011-2014 w Gminie Solec-Zdrój zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Busku-Zdroju w ujęciu rocznym

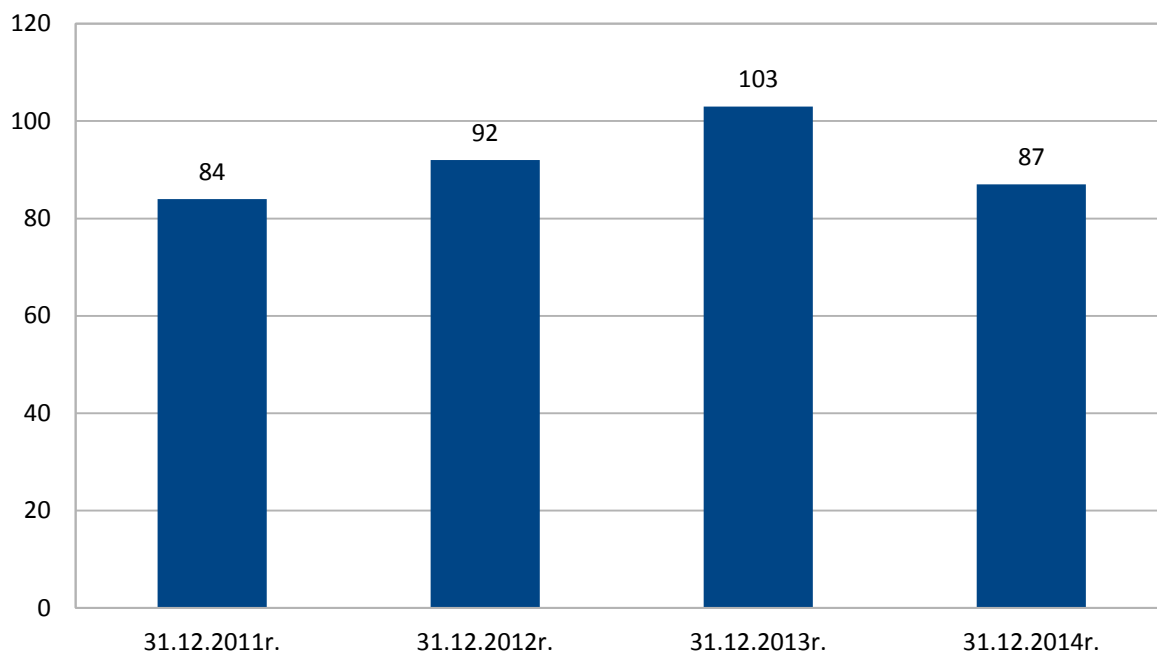
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Wykres 2. Liczba bezrobotnych kobiet w Gminie Solec-Zdrój w latach 2011-2014 w ujęciu rocznym

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

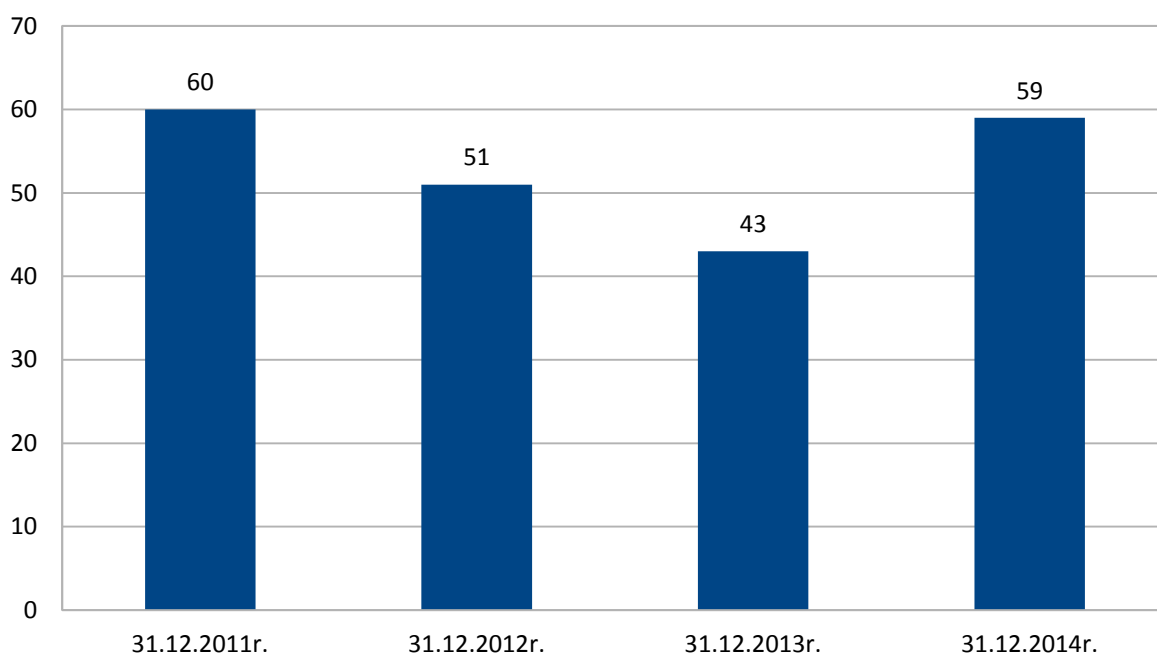
Wykres 3. Liczba bezrobotnych mężczyzn w Gminie Solec-Zdrój w latach 2011-2014 w ujęciu rocznym

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Powyższe wykresy przedstawiają liczbę osób bezrobotnych w Gminie Solec-Zdrój na koniec każdego roku w latach 2011-2014. Z danych tych wynika, że największa liczba bezrobotnych była w roku 2012 i było to 204 osoby, a najmniejsza w roku 2014 – było to 182 osoby. Analizując powyższe dane można zauważyć, że we wszystkich latach liczba bezrobotnych kobiet jest większa od liczby bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

W 2011 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Zdroju udzielił pomocy 60 rodzinom, w których przynajmniej jedna osoba była bezrobotna. W 2012 roku liczba tych rodzin spadła do 51, a następnym 2013 jeszcze się obniżyła się do 43 rodzin. Na koniec 2014 roku liczba ta kształtowała się na poziomie 59 rodzin.

Aby skutecznie zwalczać bezrobocie i zapobiegać jego powstawaniu niezbędne jest podjęcie wielu działań, które przyczynią się do:

- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- stworzenia warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego,
- aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

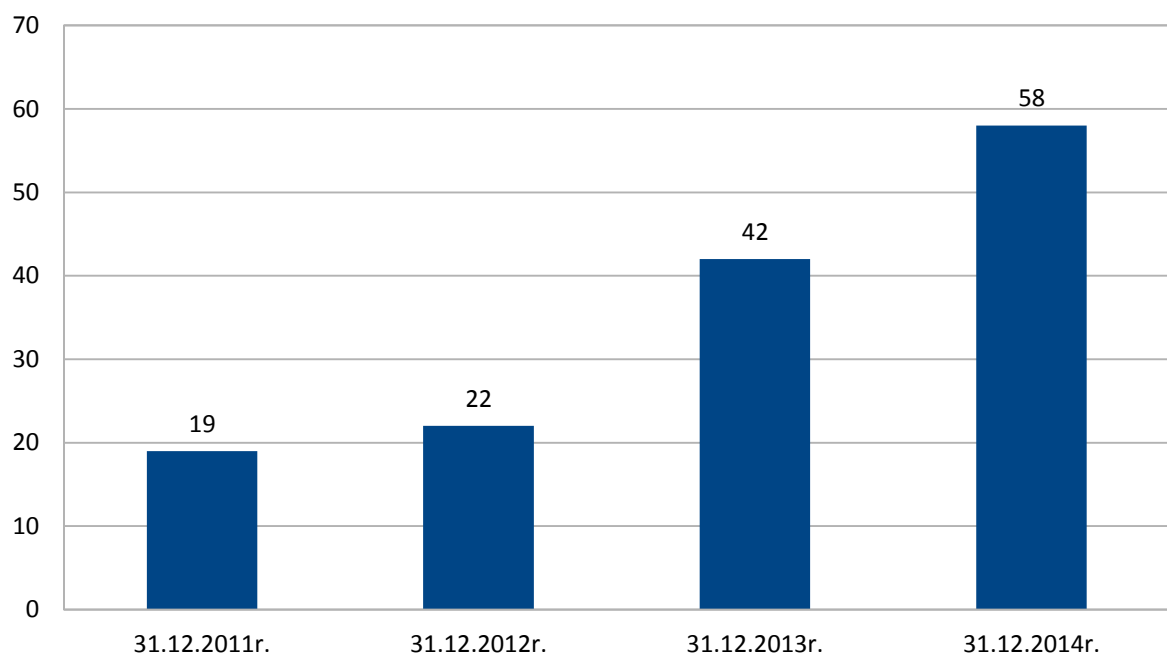
Działania takie podejmowane powinny być przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Aktywne formy wsparcia, które zostały wykorzystane przez Ośrodek Pomocy, aby pomóc w walce z bezrobociem:

- aktywizacja społeczna i zawodowa,
- poradnictwo zawodowe,
- szkolenia,
- prace społecznie użyteczne.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w 2011 roku z pomocy tutejszego Ośrodka korzystało 19 rodzin, w roku 2012 - 22 rodziny, w 2013 roku 42 rodziny. Znaczny wzrost nastąpił w 2014 roku i liczba rodzin objęta tą pomocą wyniosła 58.

Wykres 5. Liczba osób wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych, którym przyznano pomoc w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

ALKOHOLIZM

Jedno z najbardziej typowych uzależnień w naszym kraju i chyba największy nasz problem społeczny to alkoholizm. W ostatnich latach obserwujemy silne tendencje wzrostu spożycia substancji uzależniających. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, a zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej. Polega na braku kontroli picia napojów alkoholowych, co może doprowadzić do przedwczesnej śmierci.

Z najnowszych badań wynika, że uzależnienie rozpoznaje się, gdy występują przynajmniej trzy z niżej wymienionych objawów:

- silna potrzeba picia, której towarzyszy uczucie podobne do głodu,
- utrata kontroli nad piciem,
- koncentracja życia wokół spożywania alkoholu,
- zmiana tolerancji na alkohol – podwyższenie lub obniżenie,
- picie alkoholu pomimo widocznych szkód zdrowotnych, społecznych i duchowych,
- przykre objawy abstynencji,
- nawroty picia po próbach okresowej abstynencji.

Alkoholizm w Gminie Solec-Zdrój jest traktowany jako jeden z ważnych problemów społecznych. Prowadzona jest działalność w różnej formie, która ma na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

W Gminie Solec-Zdrój działa również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi sześć osób. Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

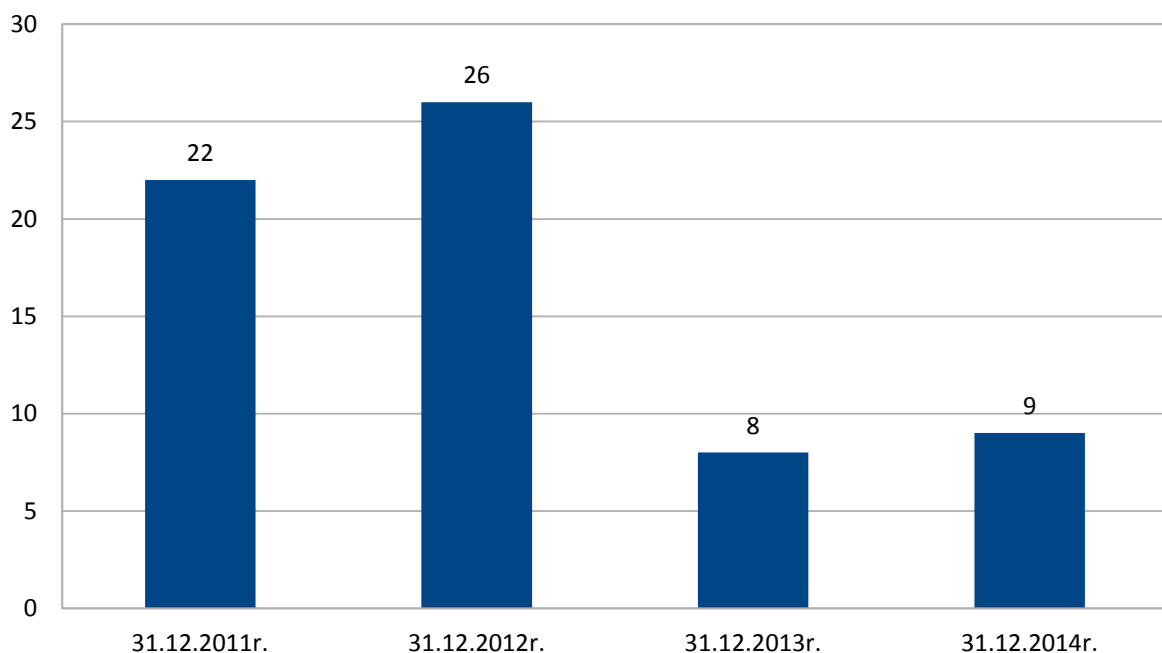
- wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych;
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Tabela 8. Podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	2011	2012	2013	2014
Liczba nowych osób zgłoszonych na Komisję	17	19	13	20
Liczba wysłanych zaproszeń na Komisję	35	31	26	39
Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy o podjęcie leczenia dobrowolnie	4	5	5	2
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	8	5	5	9

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Solcu-Zdroju.

Wykres 6. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu alkoholizmu w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

Z powodu nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny w 2011 roku Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał pomoc finansową 22 rodzinom. Natomiast w 2012 roku pomoc taką przyznał 26 rodzinom. W latach następnych liczba rodzin, które korzystały ze wsparcia Ośrodka z powodu alkoholizmu jednego z jej członków znacznie spadła i w roku 2013 wynosiła 8 a w 2014 roku 9 rodzin .

PRZEMOC W RODZINIE

Przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem nowym. Już w połowie XIX wieku pojawiły się pierwsze publikacje na ten temat. W polskim prawodawstwie zjawisko to zostało rozpracowane wiele lat temu. Ostatnia ustawa z lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wnikliwie analizuje ten problem w celu zwiększenia skuteczności zwalczania tego zjawiska.

Przez pojęcie przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób dotkniętych przemocą. Przez to osoby te narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia. Narusza to ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powoduje szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne.

Pojęcie przemoc w ogólnym tego słowa znaczeniu ma bardzo szeroki zakres, ale w/w ustaw nakłada na organy administracji samorządowej wiele zadań, które powinny być realizowane w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Charakterystyczne cechy przemocy:

- jest intencjonalna (jest zamierzonym działaniem i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary),
- siły są nierównomierne (ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy),
- narusza prawa i dobra osobiste (np. do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- powoduje cierpienie i ból (sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody)

Osoby doznające przemocy w rodzinie charakteryzuje niska samoocena, silna zależność, lęk, obniżony nastrój, izolacja społeczna, skłonności do obwiniania siebie, często nadużywanie alkoholu, branie narkotyków, dolegliwości psychosomatyczne. Osoby doznające przemocy w rodzinie nie widzą możliwości zmiany sytuacji. Przemoc czyni z nich istotę bezwolną i zależną.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w odpowiednich przepisach. Zadaniem gminy jest:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Także w gminie Solec-Zdrój został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacji pozarządowej,
- oświaty,
- policji,
- ochrony zdrowia,
- kurator sądowy.

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

NARKOMANIA

Narkomania jest jednym z najbardziej niebezpiecznych uzależnień od substancji psychoaktywnych i zarazem zjawiskiem społecznym, który stanowi formę niedostosowania społecznego. Narkotyki powszechnie uważane są za niezwykle groźne substancje psychoaktywne wykluczające możliwość kontrolowanego ich używania, prowadzące do uzależnienia oraz poważnych negatywnych konsekwencji zdrowotnych.

Narkotyk to substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, której przyjmowanie powoduje zdegenerowanie organizmu, głównie wpływa na czynności mózgu.

W ostatnich latach obserwujemy w naszym kraju znaczny wzrost rozmiarów problemu narkomanii. Odnotowuje się znaczny wzrost substancji psychoaktywnych wśród młodzieży jak również wśród dorosłych. Problemy narkomanii pojawiają się na terenie szkół, w których rośnie zjawisko eksperymentalnego i okazjonalnego używania narkotyków wśród młodzieży. Dostępność i rozpowszechnianie narkotyków dotyczy głównie konopi indyjskich, marihuany, haszyszu, amfetaminy, LSD, a także leków uspokajających i nasennych czy dopalaczy.

Narkomania jest problemem społecznym, która dotyczy dużej liczby społeczności. Niestety coraz częściej młodzieży i dzieci. Bardzo ciężka jest obecnie walka z tym zjawiskiem zarówno państwa jak i samego człowieka z tym nałogiem. Narkomania w Gminie Solec Zdrój traktowana jest jako ważny problem społeczny zaraz po alkoholizmie. Dlatego też Rada Gminy Solec-Zdrój Uchwałą XXXII/181/06 w dniu 04.08.2006r. Przyjęła do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Strategicznym celem uchwalonego programu jest promowanie i propagowanie idei zdrowego stylu życia poprzez kształtowanie socjalnych i automatycznych decyzji związanych z zażywaniem narkotyków i innych środków mogących mieć działanie odurzające ze szczególnym położeniem nacisku na następstwa zażywania substancji

narkotycznych w aspekcie społecznym, psychosomatycznym, zawodowym i rodzinnym.

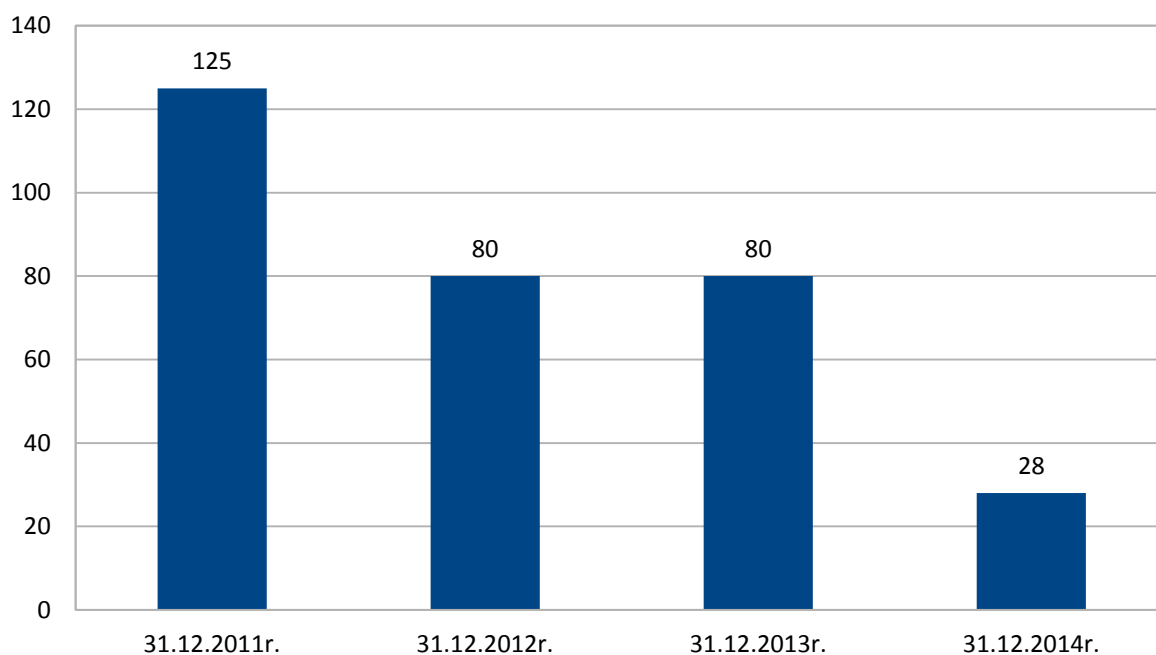
Program ten obejmując działania na rzecz zdrowia publicznego wykorzystuje w pełni fakt stopniowej decentralizacji tych działań. Uwzględnia rosnącą odpowiedzialność społeczności lokalnej i jej liderów na kształtowanie polityki wobec narkotyków. Głównym realizatorem Programu oraz instytucją koordynującą działania wszystkich jednostek uczestniczących w realizacji zadań objętych Programem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju.

UBÓSTWO

Ubóstwo jest jednym z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego w sensie egzystencjonalnym, instytucjonalnym i politycznym. Jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb, co często prowadzi do frustracji. Ubóstwo jest zatem zjawiskiem powszechnym i niebezpiecznym, co gorsze – obecni obserwuje się wiele zmian, które ciągle je pogłębiają i poszerzają. Ubóstwo to termin, który funkcjonuje w świadomości społecznej jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda, niedostatek, stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej. Oznacza stan niezaspokojenia potrzeb uznanych w danym społeczeństwie w danym czasie za minimalne. W zasadzie trudno oddzielić od siebie przyczyny i konsekwencje ubóstwa, gdyż zjawisko to ma charakter przyczynowo – skutkowy i polega na wzajemnym oddziaływaniu na siebie przyczyn i skutków naprzemiennie.

Przyczyny ubóstwa możemy podzielić na zawinione i niezawinione. Ubóstwo zawinione jest udziałem m. in. ludzi z tak zwanego marginesu społecznego czyli alkoholików, narkomanów, osób które nigdy nie pracowały, gdyż odznaczają się chroniczną niechęcią do pracy. Z kolei na ubóstwo niezawinione cierpią osoby takie jak: emeryci, renciści, niepełnosprawni, osoby z rodzin niepełnych, rolnicy, a także w dobie obecnych przemian gospodarczych do tej grupy dołączyli również bezrobotni.

Wykres 7. Liczba rodzin i osób, którym przyznano pomoc z tytułu ubóstwa w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

Na terenie Gminy Solec-Zdrój w roku 2011 liczba rodzin ubogich korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka wynosiła 125. W latach następnym uległa obniżeniu do 80 rodzin, a w roku 2014 wynosiła 28.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Niepełnosprawną jest osoba, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

Osoba niepełnosprawna jest więc jednostką w pełni swych praw znajdującą się w sytuacji upośledzającej ją przez bariery środowiskowe, ekonomiczne i społeczne, których nie może tak jak inni ludzie przezwyciężyć w skutek występujących u niej uszkodzeń.

Niepełnosprawni mają utrudnione lub uniemożliwione wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Z niepełnosprawnością wiąże się zazwyczaj tak zwana niepełnosprawność społeczna czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

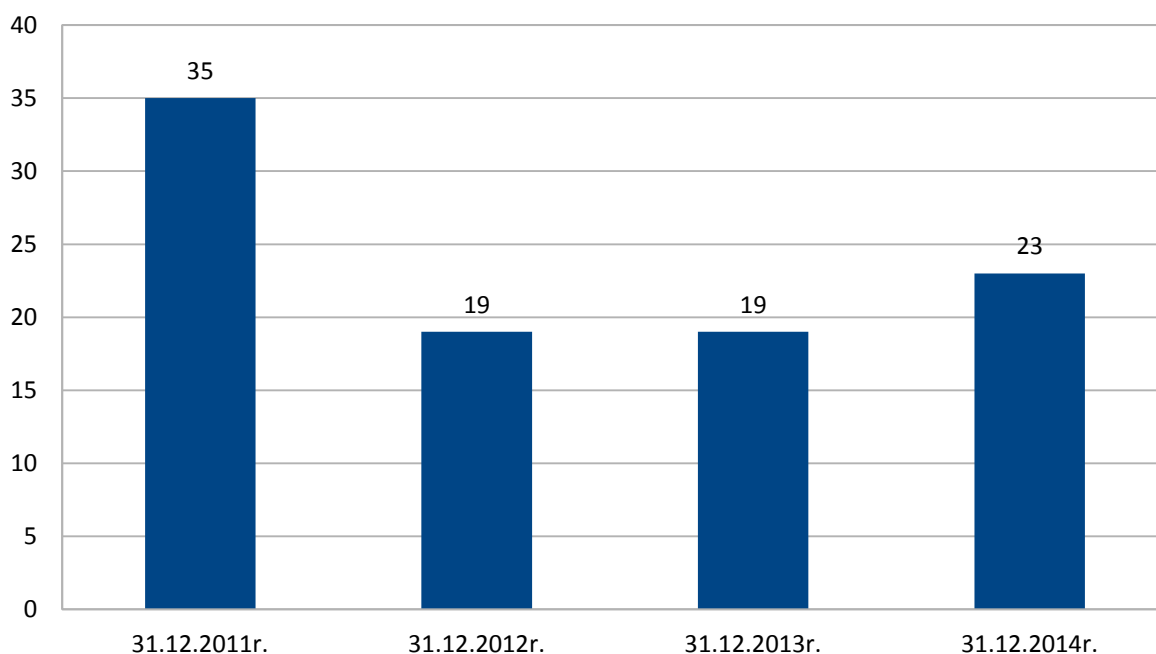
Niepełnosprawność można podzielić według różnych kryteriów:

- wg rodzaju niepełnosprawności,
- okresu życia w jakim wystąpiła,
- stopnia niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne są zazwyczaj gorzej wykształcone, przejawiają niższą aktywność zawodową i w konsekwencji dotyka je zjawisko wykluczenia z życia zawodowego i społecznego. Dlatego też osoby niepełnosprawne powinny mieć zapewniony dostęp do: fachowej opieki medycznej, edukacji, doradztwa socjalnego i psychologicznego, tworzenia warunków do integracji ze środowiskiem lokalnym. W tym celu konieczne jest podejmowanie następujących działań:

- zintegrowanie działań podmiotów działających w sferze pomocy osobom niepełnosprawnym,
 - rozwój specjalistycznych usług w środowisku zamieszkania,
 - tworzenie środowiska fizycznego dostępnego dla osób niepełnosprawnych, doskonalenie systemu informacji dotyczącego usług i świadczeń dla osób niepełnosprawnych,
 - stwarzanie możliwości do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce,
 - kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających interpretacji z osobami niepełnosprawnymi.
- Poprzez zapewnienie odpowiednich warunków bytowych, ekonomicznych oraz odpowiedni rozwój społeczny tej grupy osób mają one szansę na godne życie mimo swej niepełnosprawności.

Wykres 8. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej w Gminie Solec-Zdrój w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

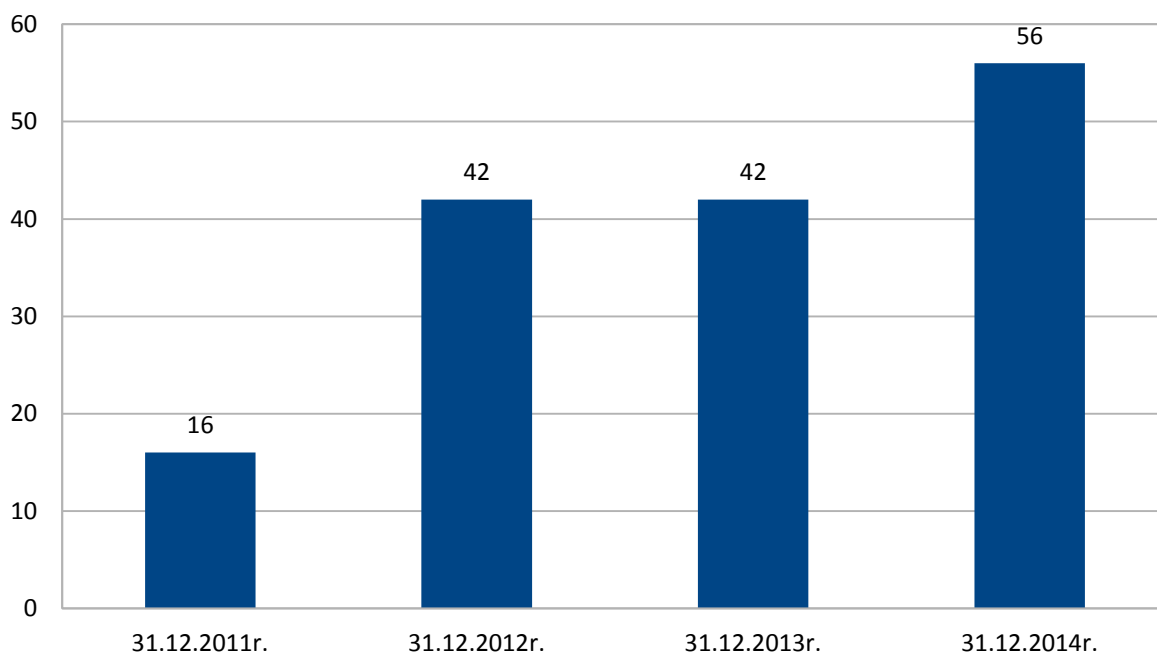
Powyższy wykres przedstawia liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju. W 2011 roku wynosiła ona 35 osób, a w 2012 zmalała do 19 osób niepełnosprawnych. W 2013 roku liczba osób niepełnosprawnych także wynosiła 19 osób. W roku 2014 nastąpił nieznaczny wzrost liczby osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej i wyniósł 23 osoby.

DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

Długotrwała lub ciężka choroba wymaga stałego wsparcia i opieki ze strony rodziny lub państwa. Polega na zapewnieniu odpowiednich warunków ekonomicznych, mieszkaniowych i opiekuńczych oraz zagwarantowanie dostępności do usług medycznych.

Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Zdroju w 2011 roku pomocy finansowej udzielił 16 osobom, a w 2012 roku – 42 osobom, w roku 2013 – 42 osobom, a w roku 2014 – 56 osobom.

Wykres 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu choroby w latach 2011-2014

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

ZDARZENIE LOSOWE

Zdarzenie losowe wynika z naturalnych przyczyn niezależnych od człowieka. Pomoc z powodu zdarzenia losowego udzielana jest w formie jednorazowych zasiłków celowych, pomocy w naturze lub pomocy rzeczowej stosownej do indywidualnej sytuacji. Jest to zadanie własne gminy finansowane z jej środków. Zdarzenia losowe wystąpiły na terenie gminy w latach 2012 i 2013. W roku 2011 i 2014 nie przyznano żadnego świadczenia z tego tytułu. Powodami, dla których w tych latach przyznano pomoc finansową z tytułu zdarzenia losowego były pożary budynków gospodarczych.

Tabela 9. Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu zdarzenia losowego

Rok	2011	2012	2013	2014
Ilość osób	0	1	1	0

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Pobyt w zakładzie karnym zmienia psychikę skazanego. Zanika w nim zdolność do funkcjonowania w życiu na wolności. Osoby te mają problem z dostosowaniem się do norm społecznych. Przystosowanie się do życia osoby opuszczającej zakład karny jest procesem złożonym i wymaga dużo pracy. Powrót do społeczeństwa trudno nazwać powrotem zwłaszcza, gdy osoba wywodzi się ze środowiska przestępczych, patologicznych i nie ma zdrowych kontaktów rodzinnych. Dany człowiek musi sam tego chcieć. Konieczne jest podjęcie pracy, kontynuacja nauki, rozwijanie zainteresowań, wszystko co pozwoli mu zapełnić lukę jaka powstała po zerwaniu z tym wszystkim z czym się wcześniej identyfikował. Trudności w procesie przystosowania się będą stwarzały takie bariery jak: brak wykształcenia, brak środków do życia. Dane dotyczące przyznanej pomocy osobom po opuszczeniu zakładu karnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego

Rok	2011	2012	2013	2014
Ilość osób	2	2	6	3

Źródło. Sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu-Zdroju

WSPIERANIE RODZINY

Od 2012 roku uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały wyłączone z ustawy o pomocy społecznej i zawarte w nowej ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta określa w jednym akcie prawnym zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane.

W latach 201-2015 rodziny z terenu naszej gminy w ramach realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej otrzymały dodatkowe wsparcie w postaci asystenta rodziny.

Artykuł 15 w/w ustawy określa zadania dla asystentów. Jest to między innymi:

- opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,

- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu pracy zarobkowej, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych, w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- motywowanie rodzin do korzystania ze wsparcia innych instytucji, specjalistów, organizacji pozarządowych itp.

Asystent rodziny na terenie gminy Solec-Zdrój w roku 2015 był zatrudniony na okres 10 miesięcy od 01.01.2015r. do 30.10.2015r. W tym czasie objął on pomocą 12 rodzin. Z 10 rodzinami praca była kontynuowana przez cały okres zatrudnienia asystenta, zaś z dwoma zakończono współpracę ze względu na wyprowadzkę jednej z nich poza teren gminy, a z drugą ze względu na osiągnięte cele.

Spśród w/w rodzin 1 to rodzina niepełna, w której opiekę nad dziećmi sprawuje wyłącznie matka i 9 rodzin pełnych w tym 3 żyjące w konkubinacie. Wśród tych rodzin 4 rodziny są wielodzietne. Objęto wsparciem 33 dzieci w tych rodzinach.

Tabela 11. Ilość dzieci objętych pomocą asystenta rodziny w poszczególnych przedziałach wiekowych.

0-3 lat pozostające w domu pod opieką	Powyżej 3-6 lat wiek przedszkolny	Powyżej 6-13 lat szkoła podstawowa	Powyżej 13-16 lat gimnazjum	Powyżej 16-18 lat dzieci realizujące obowiązek szkolny
4	4	15	7	3

Źródło: Opracowanie własne GOPS.

Wszystkie rodziny, z którymi pracował asystent to rodziny wieloproblemowe, borykające się z trudnościami dnia codziennego jak również z opieką i wychowywaniem dzieci i bardzo często z problemem alkoholowym. Rodziny takie wymagają wsparcia, aby mogły poradzić sobie z istniejącymi trudnościami tak, aby nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Praca asystenta rodziny ma na celu pomoc w przewyciężaniu trudnej sytuacji rodzinnej, opiera się na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania, tam gdzie czują się najbezpieczniej przez co są bardziej otwarci. Asystent współpracuje z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia, terapeutami, wychowawcami szkolnymi, kuratorami, pedagogiem szkolnym w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje. Działania podejmowane na rzecz wprowadzania pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Każda rodzina ma inne problemy i potrzebuje indywidualnego wsparcia, dlatego dla każdej rodziny został stworzony indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednie działania.

III STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

1. Misja

Gmina Solec Zdrój poprzez tworzenie warunków harmonijnego rozwoju chce zapewnić swoim mieszkańcom jak najlepsze warunki życia, umożliwić im realizację planów osobistych, zawodowych i społecznych poprzez:

- zapewnienie wszystkim potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej lub usługowej, oraz szeroko pojętego poradnictwa,
- integracje zawodową i społeczną różnych grup społecznych w tym osób niepełnosprawnych, wspieranie grup szczególnego ryzyka i zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu,
- aktywizacje społeczności lokalnych,
- wspieranie inicjatyw lokalnych,
- pomoc w zwalczaniu długotrwałego bezrobocia,
- zapewnienie dostępu do poradnictwa i informacji.

Wszelkie działania prowadzone są w odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby osób i rodzin, zaś przy ich realizacji wykorzystywany będzie istniejący potencjał ludzki i instytucjonalny. Gmina Solec-Zdrój stawia na szeroko pojętą profilaktykę oraz budowanie lokalnego partnerstwa przy rozwiązywaniu problemów społecznych. Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich zaktywizowania do włączenia się w rozwiązywanie istniejących problemów. Uznaje się bowiem, że problemy indywidualne jak i społeczne mogą zostać rozwiązane przy współdziałaniu osób zainteresowanych.

2. Podstawowe założenia strategii na lata 2016 - 2020

Większość problemów z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy Solec-Zdrój uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencją zakłóceń organizacji życia zbiorowego. Ich przykładem są: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, choroby przewlekłe, uzależnienia. Problemy te często nie występują w izolacji od siebie, ale pogłębiają i nawarstwiają inne problemy.

Gwarantem prawidłowego funkcjonowania człowieka jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb życia. Brak dostatecznych środków finansowych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do Ośrodka Pomocy Społecznej, dlatego też konieczne jest, aby w szczególnie trudnym dla osoby lub rodziny okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie dokumentowanych potrzeb bytowych.

Obok form pomocy o charakterze finansowym, rzeczowym lub usługowym konieczne jest rozwijanie form pozamaterialnych poprzez poradnictwo, wsparcie psychologiczne lub prawne, aktywizacja społeczna. Celem tych wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji, doprowadzenie do usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz wyposażenie ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z pojawiającymi problemami i potrzebami.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażującej sferę polityczną, gospodarczą i społeczną. Dlatego też wskazane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego do całej rodziny, a nie odrębnie do poszczególnych jej członków. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania problemów społecznych (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne). Przedstawiciele tych instytucji i organizacji powinni prowadzić wspólne działania także w celu przeciwdziałania powstawaniu problemów społecznych.

Podejmowane działania powinny mieć również na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu rodzin oraz włączeniu w życie społeczne środowisk już wykluczonych. Podmioty realizujące powyższe zadania muszą zwiększać efektywność swoich działań, w szczególności poprzez podnoszenie kwalifikacji ich przedstawicieli oraz poszukiwanie i wprowadzenie nowych metod pracy.

3. Główne cele strategiczne

Uwzględniając założenia strategii na lata 2016 – 2020 można sformułować następujące cele strategiczne:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb materialno - bytowych osób i rodzin.
2. Ulepszenie istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków istniejących problemów i motywowania ludzi do działania oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans oraz włączanie zagrożonych środowisk w życie społeczne.
3. Zwiększenie skuteczności działań instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych, poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego do rodziny oraz zwiększenie efektywności działań.

4. Działania strategiczne na lata 2016 - 2020

Cel strategiczny nr 1

Celem działań jest zabezpieczenie środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb materialno - bytowych osób i rodzin (pomoc materialna, rzeczowa, usługowa, praca socjalna).

Sposób realizacji:

- świadczenie pomocy finansowej lub rzeczowej dostosowanej do indywidualnych potrzeb osób i rodzin w formach określonych w ustawie o pomocy społecznej,
- zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym,
- zapewnienie dożywiania dzieciom w szkołach oraz innym osobom wymagającym takiego rodzaju wsparcia,
- zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych lub umieszczenie w domu pomocy społecznej,

- świadczenie pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych w szczególności w celu likwidacji barier i pomoc w zapewnieniu uzyskania niezbędnego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego,
- wypłata dodatków mieszkaniowych,
- wypłata świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Gminy
- PFRON
- Organizacje pozarządowe i kościelne, stowarzyszenia
- Sponsorzy.

Cel strategiczny nr 2

Ulepszenie istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków istniejących problemów i motywowania ludzi do działania oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans oraz włączanie zagrożonych środowisk w życie społeczne.

Sposób realizacji:

- aktywne formy walki z bezrobociem (szkolenia, poradnictwo, pośrednictwo – usługi rynku pracy)
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci i młodzieży, wzmacnianie roli rodziny (asystent rodziny),
- budowanie systemu wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy (punkt konsultacyjny, ośrodek wsparcia, współpraca z policją i ośrodkiem interwencji kryzysowej),
- przygotowanie programów skierowanych w szczególności do osób niepełnosprawnych, uzależnionych, rodzin dysfunkcyjnych (Program Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- skuteczny system polityki zdrowotnej (stały dostęp do lekarza pierwszego kontaktu i pielęgniarki środowiskowej, współpraca ze szpitalami, DPS, ŚDS, ZOL),
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży (tworzenie i prowadzenie świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych itp.),
- zwiększenie aktywności osób starszych (dzień seniora, dzień babci i dziadka, choinka, wigilia).

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Policja,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminne Centrum Kultury,
- Punkt Konsultacyjny,

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku-Zdroju.

Cel strategiczny nr 3

Zwiększenie skuteczności działań instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych, poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego do rodziny oraz zwiększenie efektywności działań.

Sposób realizacji:

- nawiązanie współpracy z lokalnymi instytucjami oraz organizacjami o charakterze publicznym i niepublicznym w tym pozarządowymi i kościelnymi w celu:
 - diagnozowania problemów,
 - podejmowania działań na rzecz łagodzenia i rozwiązywania ich,
 - tworzenia programów profilaktycznych i naprawczych,
 - monitorowanie rodzin patologicznych,
- informowanie mieszkańców gminy o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
 - utworzenie na szczeblu gminy zespołu interdyscyplinarnego, koordynującego poszczególne działania naprawcze i profilaktyczne, w skład którego wchodziłoby przedstawiciele instytucji i organizacji lokalnych.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Instytucje rządowe i samorządowe,
- Lokalne media,
- Organizacje pozarządowe i kościelne.

5. Priorytety

Wszystkie powyższe cele są ze sobą ściśle powiązane i wymagają jak najszybszego wdrożenia ponieważ wiążą się z poprawą życia mieszkańców Gminy Solec Zdrój a w szczególności mają za zadanie zapobiegać marginalizacji osób i rodzin. Jednak ze względów finansowych i kadrowych realizacja wszystkich jednocześnie nie jest możliwa. Dlatego wybrano cele priorytetowe, których realizację należy rozpocząć w pierwszej kolejności. Do nich należy zaliczyć:

- zabezpieczenie środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin, a w tym świadczenie niezbędnej pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej,
- aktywizacja społeczna i zawodowa osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem,
- przygotowanie programów skierowanych ku poszczególnym grupom ryzyka, w szczególności niepełnosprawnym, długotrwale bezrobotnym, rodzinom wielodzietnym i dysfunkcyjnym, aktywizacja społeczności lokalnych,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- tworzenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Do podstawowych źródeł finansowania działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych należy zaliczyć:

- środki własne pochodzące z budżetu Gminy Solec-Zdrój,
- środki z budżetu państwa,
- sponsorzy,
- inne.

V ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON GMINY W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Podstawy analizy mocnych i słabych stron (SWOT) stworzył H.I. Asoff. Analiza ta stanowi jedną z podstawowych metod strategicznych i polega na ocenie elementów, które należy wykorzystać lub eliminować podczas realizacji zadań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Mocne strony to wszelkie atuty oraz czynniki, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę wśród innych oraz wspomagają rozwój i osłabiają zagrożenie. Elementy te należy szczególnie wzmacniać. Słabe strony to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudniać lub uniemożliwiać realizację celów strategicznych. Określenie tych czynników jest szczególnie istotne, ponieważ można wówczas podejmować działania mające na celu ich wyeliminowanie lub zminimalizowanie.

Mocne i słabe strony w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	
Mocne strony	Słabe strony
Pomoc społeczna	
1. Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej. 2. Udzielanie wsparcia finansowego osobom potrzebującym. 3. Dobra współpraca z innymi jednostkami samorządowymi z terenu gminy i powiatu. 4. Utworzone i działające świetlice środowiskowe. 5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. 6. Bezpłatna dostępność do poradnictwa.	1. Brak mieszkań socjalnych. 2. Niedostateczna dostępność do specjalistycznych usług medycznych. 3. Rosnąca przemoc w rodzinie i w szkole. 4. Ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży. 5. Brak pełnej diagnozy problemów społecznych np. narkomanii, niepełnosprawności. 6. Rosnąca ilość osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem. 7. Niewystarczające środki na realizację działań profilaktycznych i naprawczych w szczególności na pomoc społeczną. 8. Wzrost zatrudnienia na czarno. 9. Niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców.

Szanse	Zagrożenia
1. Poszerzenie współpracy między gminą i organizacjami pozarządowymi. 2. Wzrost poziomu wykształcenia wśród społeczeństwa. 3. Możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez dostęp do stypendiów gminnych i unijnych. 4. Rozwój gminy w kierunku turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego.	1. Niedostateczna ilość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. 2. Ogólne ubożenie społeczeństwa w Polsce. 3. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych. 4. Starzenie się społeczeństwa wynikające z ujemnego przyrostu naturalnego. 5. Migracja osób młodych i wykształconych do miast i za granicę. 6. Niestabilna polityka państwa.

VI MONITORING I EWALUACJA

Realizacja niniejszej strategii będzie uzależniona od wielu czynników takich jak:

- sytuacji finansowej gminy,
- stopnia zaangażowania lokalnych instytucji we wspólne działania,
- pozyskania wolontariuszy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- aktywności mieszkańców gminy.

Zapisy zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych nie stanowią zamkniętego dokumentu, a zmieniające się potrzeby społeczne w czasie i pod wpływem różnych czynników wymuszają stałe jej aktualizowanie. Realizacja strategii powinna być więc na bieżąco monitorowana, a wnioski wyrażane w programach.

VII WNIOSKI KOŃCOWE

Prowadzenie kompleksowych oddziaływań skierowanych do osób i rodzin w celu wspomaganie aktywności mieszkańców Gminy Solec-Zdrój jest niezbędnym warunkiem równomiernego rozwoju społecznego. Szerokie oddziaływanie i wykorzystanie potencjału instytucjonalnego przyczynią się do wprowadzenia lokalnych rozwiązań o charakterze zapobiegawczym. Efektywność pracy socjalnej zależeć będzie od zwiększenia obszarów współpracy z wieloma instytucjami takimi jak sądy, służba zdrowia, placówki edukacyjne, organizacje rządowe, kościelne i pozarządowe. Nowoczesna pomoc społeczna na szczeblu Gminy musi być postrzegana jako funkcjonowanie systemu ustawy ułatwiającego osobom i rodzinom prawidłowe funkcjonowanie i pomyślnie adoptowanie do zmieniających się warunków życia.

